

CHRISTELIJK HERMETISME

WAT IS HERMETISME

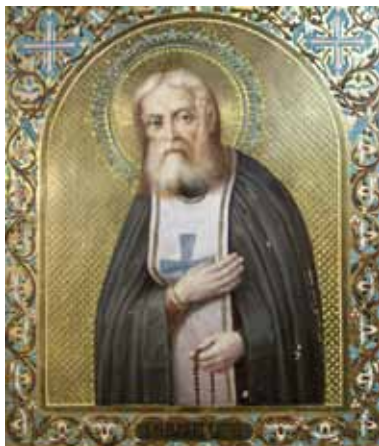

Hermes

Het is algemeen bekend, dat het Hermetisme de leer van Hermes-Toth is over het pad naar het Hogere, naar God. De praktische uitvoering van deze leer, die in een symbolische taal beschreven is, is de alchemie, wat letterlijk “al-Kemy”, “uit Egypte” betekent, omdat “Kemy” is de oude naam van Egypte. Volgens het Russische Hermetisme zijn alle pre-Christelijke geestelijke tradities in zekere zin “Hermetisch”: ze waren op de een of andere geheimzinnige manier door Hermes beïnvloed. Alchemie is een praktische leer die uitlegt hoe men, met de onmisbare hulp van het “geheime vuur”, dat de voornaamste kracht in het hermetisme is, zijn lichaam, ziel en geest kan reinigen en verheffen naar contemplatie, een-wording en co-creatie met de Hoogste, God - Vader. “Geheim vuur” bezit alleen de Meester-alchemist, wat hij van God heeft ontvangen.

WAT IS DE CHRISTELIJKE WEG

De Christelijke weg is gestoeld op de volgende woorden van Jezus Christus, God-Zoon: “Niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest.” (Joh. 3:5); “Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij.” (Joh.14:6); “Blinde farizeeër, spoel eerst de binnenkant van de beker om, dan wordt de buitenkant vanzelf ook schoon.” (Mt.23:25) De voornaamste oefening op de Christelijke weg, zoals de heilige Vaders, de grondleggers van deze weg, zeggen is: “zich God herinneren”, n.l. God-Zoon, Jezus Christus.

Heilige Serafim van Sarov

Door deze oefening wordt het innerlijk gereinigd, en dan begint de God - Drieëenheid in het hart van de beoefenaar te vertoeven. Deze oefening kent echter veel gevaren en obstakels en het wordt in het algemeen niet aanbevolen om hieraan te beginnen zonder een ervaren geestelijke leider, zonder het beoefenen van nederigheid en gehoorzaamheid en het bestuderen van de Heilige Schrift en de werken van de beoefenaars van deze praktijk, zoals de heilige Gregorios van de Sinaïberg, de heilige Gregorios Palama, de heilige Niciforos de Vaster, de heilige Paissios Velichkovski, de heilige Serafim van Sarov en anderen.

Christus de Alheerser

POGINGEN TOT SYNTHESE

De Hermetische weg legt de nadruk op het “ik” principe, de persoonlijke vrijheid, verantwoordelijkheid en initiatief. De Christelijke weg legt de nadruk op het zichzelf overgeven aan Christus” wil. In de loop der tijd probeerden velen tot een synthese te komen van de Hermetische en Christelijke wegen, en zo de voordelen van beide wegen te genieten.

Westerse en Russische Christelijk Hermetisten uit vorige eeuwen

Heilige Albertus Magnus

Wij kennen in het Westen o.a. de leringen van de heilige Albertus Magnus, Jakob Böhme, Nicolas Flamel en mystieke leringen van enkele ridderorden.

Jakob Böhme

Valentin Tomberg

In Rusland, waarschijnlijk vanwege haar ligging, manifesteerde het Christelijk Hermetisme zich in een poging om de Christelijke weg te verenigen met het Westers esoterisme, zoals Tarot (Valentin Tomberg) en het Hermetisme van de tradities uit Azië en het Midden-Oosten, zoals het Soefisme (George Gurdjieff).

Het voornaamste werk van Tomberg is 'Meditaties op de Tarot. Een reis door het Hermetisch Christendom', in het Nederlands vertaald en uitgegeven door M. E. Dufour. Dat Tomberg deze leer het 'Hermtisch Christendom' noemt, wijst op een andere benadering voor wat betreft de synthese van de waarden van Christendom en Hermetisme. Dit werk van Tomberg lag altijd op het bureau van een van de pausen van Rome.

George Gurdjieff is zeer bekend in het Westen. Hij werd geboren in de Kaukasus, uit een Griekse vader, een rijke schaapherder en eposverteller, "ashok", en een Armeense moeder. Na een degelijke Christelijke opvoeding van zijn vader, en bestemd voor het priesterambt, ging Gurdjieff echter op zoek naar de verborgen kennis van het Oosten, voornamelijk in de Soefi traditie, waarvan de stichter, de ouderling Hidr of Hizr, "de groene oudvader", wordt geassocieerd met Hermes. Na zijn grote reizen door het Midden-Oosten en Azië, verscheen hij in Rusland met een ongewone leer, die hij zelf "het esoterisch (verborgen) Christendom" noemde. De centrale doctrine van zijn leer was echter excentrisch: "zichzelf te herinneren" wat een verdraaiing is van de voornaamste oefening van de Christelijke weg, nl: "zich God te herinneren". Daardoor heeft zijn, op zich interessante en veelzijdige systeem van "werken aan zichzelf", zoals hij de geestelijke weg noemde, Prometheïsche kenmerken. Hij had wel het "geheime vuur", getuige zijn werken en zijn leerlingen, maar misschien had hij dat verkregen op de manier vergelijkbaar met die van Prometheus.

George Gurdjieff

Westerse en Russische Christelijk Hermetisten uit onze tijd

Vladimir Stepanov

Unie, en na de val van de Muur, ook in Oost- en West Europa. Zijn volgelingen hadden zeer gevarieerde achtergronden en gevarieerd streven, en velen van hen konden elkaar niet luchten, maar de grote aantrekkingskracht van Vladimir hield deze pittoreske verzameling, die hij liefkozend 'Het Narrenschip', of soms, 'picnic at the edge of the road' noemde, bij elkaar, in ieder geval een tijdje. Het gebeurde niet zelden dat zij, na zijn kring verlaten te hebben, sommigen geïnspireerd door de warmte van Vladimir's hart en zijn ideeën en sommigen met haat en snieren, rondom zich bijzondere situaties creëerden. Zo stichtte een deel van zijn vroegere volgelingen de Moskouse Ondergrondse, een tegenwoordig bekend cultureel, existentieel en mystiek begrip in Rusland uit de jaren 60-80 van de vorige eeuw. Tussen deze volgelingen vindt men bekende namen uit de Ondergrondse, als schrijver, dichter en alchemist Evgeny Golovin, schrijvers Youry Mamleev en Arkady Rovner. Vladimir's reizen en zijn leer zijn getrouw weergegeven in de trilogie van Konstantin Serebrov 'Lessen van Meester G'. Vladimir is overleden in 2011 en hij werd begraven in Moskou.

Vladimir Stepanov werd in de veertiger jaren van de vorige eeuw geboren in Moskou. Zijn vader, Grigory Stepanov, was in zijn jonge jaren lid van een esoterische kring 'De Sluier van Isis', was vervolgens tijdens de burgeroorlog in het begin van de 20e eeuw cavalerieofficier in het Rode Leger in een van de zuidelijke provincies van Rusland, en na de oorlog rondde hij zijn studie filosofie af en ging werken in een van de instituten van de Academie van Wetenschap. De moeder van Vladimir was eveneens filosofe.

Tegelijkertijd met zijn studie van talen en filosofie, en een niet afgemaakte postdoctoraal studie filosofie, hield Vladimir Stepanov zich bezig met de studie van de traditie van het Russische Orthodoxe Christendom, maar hij weigerde de hem aangeboden priesterwijding. Tevens bestudeerde hij verschillende esoterische tradities, zoals het Soefisme, en, in het bijzonder, de interpretaties daarvan van Idries Shah en Gurdjieff; verschillende Hermetische en Gnostische leringen; de sjamanistische tradities van Siberië en vele andere. Hij noemde zijn bezigheid 'het verzamelen van aren', verwijzend naar de arme mensen, die, na het oogsten de velden in gingen om de resten van de aren te verzamelen, waarmee ze in hun karige bestaan konden voorzien. Vladimir predikte over de groeiende invloed van de Heilige Geest in het Universum en dat de weg naar de hogere werelden zich nu in het hele Universum voor de mensheid heeft geopend. Hij was altijd omringd door een groep volgelingen die echter steeds wisselden, en hij reisde veel door de toenmalige Sovjet

Konstantin Serebrov

Een moderne Christelijk hermetist, Konstantin Serebrov, is evenals Gurdjieff, in de Kaukasus geboren uit een Russische vader, die afkomstig was uit een van de adellijke families in het zuiden van Rusland, accountant, en een Russische moeder, afkomstig uit een Kozakkengeslacht aan de Don. In tegenstelling tot Gurdjieff, begon hij zijn geestelijke weg met Oosterse leringen: hij had vanaf zijn twaalfde jaar een geestelijke leraar, die tot een van de Theosofische groeperingen in Leningrad (vroeger en nu: St. Petersburg) behoorde, Alexey Zhoekovski. In de Kaukasus leidde Zhoekovski een opvallend bestaan in een kuuroord stadje, mediteerde en beoefende Kriya Yoga. Hij werd de eerste geestelijke mentor van Serebrov. Serebrov groeide op in de Sovjet "mystieke ondergrondse" en bestudeerde vele Oosterse tradities, zoals Kriya, enkele Hindoe meditatie technieken, Tao alchemie, Tibetaanse leringen, Castaneda en die hij ook beoefende. Hij droomde er echter van om een geestelijke Meester te

ontmoeten, omdat, zoals hij zei, ondanks allerlei innerlijke ervaringen, zoals kosmisch bewustzijn, uittreding uit het fysieke lichaam en dergelijke, hij steeds weer terugviel in de sleur van de dagelijkse routine, zonder dat er iets was overgebleven van de hogere staten. Zijn leven veranderde toen hij een mysterieuze persoon ontmoette, die het aanbreken van de era

van de geestelijke vrijheid voor de mens in het gehele bewoonde Universum predikte. De invloed van deze persoon bracht Serebrov langzamerhand tot inkeer: hij liet zich dopen in de Russisch Orthodoxe kerk en bestudeerde en beoefende de leer en de praktijken van de heilige woestijnvaders. Serebrov probeerde echter de kracht van enkele ademhalingstechnieken, die hij al beheerste, te gebruiken om de diepgang van de Christelijke weg te ervaren en hij slaagde erin om deze technieken op een creatieve wijze te combineren met gebed en meditatie, om zijn innerlijk te reinigen en het verloren contact met God te herstellen. Serebrov heeft de weg, die hij gegaan is, in enkele boeken beschreven. , zie www.serebrovboeken.nl

Maria Toonen

Een ander voorbeeld van het Christelijk Hermetisme is het boek "Mijn spirituele reis" van de Nederlandse mystica en schrijfster Maria Toonen, geboren in het voormalige Nederlands-Indië (Indonesië) uit een Hollandse vader, boekhouder en uitstekend pianist en een Friese moeder, afstammeling van een riddersgeslacht, en financieel expert. Op een onbevangen manier, in een gemakkelijk te volgen taal, vertelt zij over haar geestelijke weg, die langs enkele traditionele esoterische scholen van het Westen gaat, haar ontmoeting met een Russische Hermetische, alchemistische Meester, haar barre tocht door de vallei van Nigredo en haar inspiratie via de heilige Vaders van de Russisch Orthodoxe traditie. In een van de hoofdstukken van haar boek, "Faust van de 21e eeuw" gaat ze dieper in op het concept van het Christelijk Hermetisme: "De Magiër op zoek naar God", zie www.serebrovboeken.nl

Guram Kochi, uitgever Serebrov Boeken
Den Haag, maart 2016